

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

6 лютого 2025р.

Львів

№ 63/35-рп/к

Справа № 63/1-03-35-2025

Про початок розгляду справи
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Першого відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 05.02.2025 № 63-03/52-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань, визначених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснено державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування вимог законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

1. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Куликівська селищна рада Львівської області (далі - Куликівська селищна рада), згідно з відомостями з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань:

(інформація з обмеженим доступом)

2. АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ ВІДПОВІДАЧА

- (2) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 718-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Львівської області» селище Куликів є адміністративним центром Куликівської територіальної громади.
- (3) Згідно з частиною четвертою статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» юридична особа - сільська, селищна, міська рада, розміщена в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади, є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб - сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.
- (4) Згідно з статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст
- (5) Статтею 10 Закону встановлено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (6) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно зі статтею 11 Закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (7) В територіальних межах Куликівської селищної територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Куликівською селищною радою та Виконавчим комітетом.
- (8) Відповідно до статті 73 Закону акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної в місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (9) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

- (10) Статтею 30 Закону визначено повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.
- (11) До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, такі повноваження:
- a) власні (самоврядні) - встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад (підпункт 9 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»);
 - b) делеговані - встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності (підпункт 4 пункту «б» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).
- (12) Пунктом 13 Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 (із змінами), передбачено, що:
- a) режим роботи торговельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства;
 - b) для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи встановлюється суб'єктом господарювання за домовленістю з їх адміністрацією.
- (13) Пунктом 19 Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, затверджених наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 № 369, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23.07.1996 за № 372/1397 (із змінами), режим роботи об'єктів дрібнороздрібної торговельної мережі встановлюється суб'єктом господарювання самостійно, а у випадках, передбачених законодавством, за погодженням з органами місцевого самоврядування.
- (14) Особливості продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів ресторанного господарства визначені наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами» зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.11.2007 за № 1257/14524, наказами Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 № 185 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.2003 за № 628/7949, від 24.07.2002 № 219 «Про затвердження Правил

роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.08.2002 за № 680/6968.

- (15) Відповідно до частини 7 статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я» органи місцевого самоврядування затверджують правила додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, якими з урахуванням особливостей окремих територій (зокрема, курортних, лікувально-оздоровчих, рекреаційних, заповідних) встановлюють заборони та обмеження щодо певних видів діяльності, що супроводжуються утворенням шуму, а також визначають порядок проведення заходів з використанням вибухових речовин та/або піротехнічних виробів.
- (16) Згідно з частиною 2 статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я» шум на захищених об'єктах під час здійснення будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівні, встановлені державними медико-санітарними нормативами для відповідного часу доби.
- (17) На захищених об'єктах із 22 години до 8 години забороняються гучний спів і викрики, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салютів, феєрверків, використання піротехнічних засобів.
- (18) Разом з тим, необхідно зазначити, що передбачені вимоги статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я» щодо додержання тиші та обмеження певних видів діяльності, що супроводжуються шумом не поширюють на:
- a) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень;
 - b) роботи обладнання і механізмів, що забезпечують життєдіяльність житлових і нежитлових громадських будівель, за умови вжиття вичерпних заходів для максимального обмеження проникнення шуму до прилеглих приміщень, у яких постійно чи тимчасово перебувають люди.
- (19) При цьому, чинним законодавством України не надано повноваження виконавчим органам відповідних рад щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ, організацій, які не належать до комунальної власності, без погодження такого режиму із власником, як і його скасування.
- (20) Наведена правова позиція підтверджена постановою Верховного Суду від 27.05.2021 у справі № 691/1305/16-а.
- (21) Аналогічна позиція також розміщена на офіційному веб-сайті Державної регуляторної служби України (<https://www.drs.gov.ua/press-room/vymogy-oms-shhodo-pogodzhennya-rezhymu-roboty-kafe-ta-magazyniv-bezpidstavni/>), згідно з якою:

- a) механізм надання такої адміністративної послуги як погодження режиму роботи є надуманим та не регламентованим законодавчо, а прийняття його актів, які його запроваджують, не відповідає чинному законодавству України.
 - b) підприємці мають право самостійно встановлювати режим роботи й не зобов'язані погоджувати його з жодними органами (крім окремих випадків, встановлених законом).
 - c) важливим є той факт, органи місцевого самоврядування встановлюють режим роботи «за погодженням з власниками», а не навпаки.
- (22) За результатами проведеного аналізу рішень органів місцевого самоврядування встановлено, що рішенням виконавчого комітету Куликівської селищної ради від 26.05.2023 № 8 затверджено «Положення про порядок погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення на території Куликівської селищної ради» (далі – Положення).
- (23) За результатами аналізу Положення встановлено, що воно містить неправомірні вимоги, які не передбачені чинним законодавством та можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (24) У Розділі 1 Положення зазначено, що:
- a) Положення визначає процедуру надання документів та встановлення за узгодженням з власником зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розміщених на території Куликівської селищної ради та прийняте з метою забезпечення зручного для населення режиму роботи об'єктів, створення сприятливих умов для відпочинку громадян, запобігання порушенням тиші, громадського порядку, іншим негативним наслідкам роботи об'єктів;
 - b) об'єктами благоустрою є сукупність усіх територій населених пунктів Куликівської селищної ради, різного цільового призначення, у тому числі територій сільськогосподарського призначення та громадської забудови, природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення, територій промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, іншого призначення. Спеціально відведеним місцем для торгівлі та надання послуг вважається приміщення або його частина (окремо розташованого, вбудованого чи прибудованого), відведена для торгівлі чи надання послуг, місця для торгівлі та надання послуг поза приміщеннями – на майданчиках і вулицях міста, у місцях відпочинку, інше;
 - c) погодження режиму роботи об'єкту торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг – це документ встановленого зразка, який визначає режим роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг (у тому числі розміщених і в тимчасових спорудах), які розміщені на території Куликівської селищної ради. Дія Положення поширюється на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності, які відповідно до ЄДРПОУ та Національного класифікатора України «Класифікація видів економічної діяльності»

- здійснюють діяльність у сфері торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг;
- d) погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розміщених на території Куликівської селищної ради (у тому числі розміщених і в тимчасових спорудах), видається на кожний об'єкт торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг на підставі рішення виконавчого комітету Куликівської селищної ради;
 - e) погодження – це викладена у встановленій даним Положенням формі заява суб'єкта господарювання на адресу виконавчого комітету Куликівської селищної ради з пропозицією щодо встановлення режиму роботи об'єкта торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, власником або орендарем якого він є.
- (25) У Розділі 2 Положення визначено порядок підготовки погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг:
- a) режим роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення незалежно від форм власності в часових межах з 8.00 год. до 22.00 год. здійснюється відповідно до режиму роботи встановленого суб'єктом господарської діяльності самостійно, без погодження з виконавчим комітетом Куликівської селищної ради;
 - b) режим роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення незалежно від форми власності в часових межах, що перевищують вказані в п.2 Положення, здійснюється відповідно до режиму роботи встановленого суб'єктом господарської діяльності за погодженням з виконавчим комітетом Куликівської селищної ради з врахуванням зручного для населення режиму роботи;
 - c) режим роботи з моменту відкриття нових об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення незалежно від форми власності в часових межах з 8.00 год. до 22.00 год. встановлюється за принципом «мовчазної згоди» та не потребує окремого погодження. Про такий режим роботи об'єкта суб'єкт господарювання лише письмово повідомляє виконавчий комітет Куликівської селищної ради за формою згідно з додатком 4;
 - d) режим роботи ринків незалежно від форми власності встановлюється виконавчим комітетом Куликівської селищної ради незалежно від сезонності. Для встановлення режиму роботи ринку, його адміністрація подає заяву на адресу Виконавчого комітету за формою згідно з додатком 2. За результатами чого приймається рішення Виконавчого комітету про погодження режиму роботи;
 - e) цілодобовий режим роботи об'єктів торгівлі, розташованих в житлових будинках, в тому числі підвальних приміщеннях або прибудованих до них заборонено;
 - f) режим роботи об'єктів торгівлі та ресторанного господарства, що знаходяться в приміщеннях житлових будинків, в тому числі підвальних приміщеннях або прибудованих до них – до 22.00 год;
 - g) для об'єктів торгівлі (послуг) та ресторанного господарства, розміщених на території об'єктів з цілодобовим режимом роботи (залізничний вокзал, готелі,

- автозаправні станції) діяльність у нічний час може здійснюватися з 22.00 год. до 8.00 год., за умови дотримання вимог цього Положення та при наявності відповідного рішення Виконавчого комітету;
- h) для отримання погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розміщених на території Куликівської селищної ради, необхідно подати на ім'я селищного голови заяву затвердженого зразка та комплекс документів зазначених у розділі 3 Положення за встановленою процедурою;
 - i) заява та документи подаються суб'єктом господарювання або уповноваженою ним особою, яка діє на підставі доручення оформленого належним чином в одному примірнику;
 - j) розробником проекту рішення Виконавчого комітету щодо Погодження роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розміщених на території Куликівської селищної ради, визначено відділ економіки, торгівлі, інвестицій та ЖКГ Куликівської селищної ради;
 - k) погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розміщених на території Куликівської селищної ради оформлюється на підставі прийнятого рішення Виконавчим комітетом;
 - l) погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розміщених на території Куликівської селищної рад оформлюється секретарем Виконавчого комітету та підписується головою селищної ради;
 - m) термін дії Погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення розміщених на території Куликівської селищної ради встановлюється 1 рік;
 - n) погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розміщених на території Куликівської селищної рад оформлюється та видається суб'єкту господарювання протягом 30 календарних днів з моменту прийняття заяви.
- (26) У розділі 3 Положення наведено перелік документів щодо погодження режиму роботи:
- a) заява щодо Погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг,
 - b) копія свідоцтва про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців або копія витягу з ЄДРПОУ;
 - c) копія документа, що засвідчує право власності або користування нежитлового приміщення, в якому розміщений об'єкт торгівлі, ресторанного господарства, або сфери послуг;
 - d) копія правовстановлюючого документа, що підтверджує користування або право власності на земельну ділянку на якій розміщений відповідний об'єкт торгівлі, ресторанного господарства або сфери послуг, згідно ст. 125, 126 Земельного кодексу України, Закону України «Про оренду землі» (крім вищевказаних об'єктів, які розміщені у нежитлових приміщеннях багатоповерхових житлових будинків);

- e) договір або довідка про відсутність заборгованості про надання послуг з вивезення ТПВ;
 - f) договір або довідка про відсутність заборгованості про надання послуг з інших житлово-комунальних послуг;
 - g) для потенційно небезпечних об'єктів та у разі використання машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, для об'єктів де здійснюються ліцензійні види господарської діяльності, додатково надаються:
 - для аптечних закладів – копія паспорта аптеки, аптечного кіоску (в тому числі для юридичних осіб – копія статуту);
 - для суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють ліцензійний вид підприємницької діяльності – копія ліцензії на відповідний вид діяльності;
 - для оздоровчих, санаторно-курортних та лікувальних закладів – копії сертифікатів відповідності на готельні послуги та послуги харчування, висновки відповідних контролюючих органів;
 - для об'єктів господарювання або організацій, які надають туристичні послуги – копія ліцензії відповідного органу на даний вид діяльності;
 - h) до заяви щодо погодження режиму роботи для об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, які здійснюють роботу в нічний час додатково додаються:
 - копія договору на охорону приміщення об'єкта торгівлі, ресторанного господарства.
 - копія протоколу або довідка про проведення досліджень шумового навантаження та інфразвуку, видана спеціалізованим органом.
 - копія документа, що підтверджують факт встановлення на об'єкті камер внутрішнього та зовнішнього відеоспостереження;
 - i) суб'єкти господарювання об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, які здійснюють роботу в нічний час зобов'язані:
 - своєчасно здійснювати сплату місцевих податків та зборів;
 - своєчасно проводити розрахунки за комунальні послуги;
 - забезпечувати стан об'єктів громадського харчування, торгівлі та послуг відповідно до вимог санітарно-гігієнічних, технологічних норм, центральним водопостачанням, каналізацією та правил пожежного нагляду;
 - j) суб'єктам господарювання об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, які здійснюють роботу в нічний час забороняється з 22.00 год. до 7.00 год. проводити музичне озвучення прилеглої території (літніх майданчиків), та об'єктів послуг, гучний спів і викрики відвідувачів, використання піротехнічних засобів.
 - k) діяльність у нічний час може здійснюватися суб'єктами господарювання лише при наявності відповідного рішення Виконавчого комітет та з дотриманням розділу 3 Положення.
- (27) Згідно з розділом 4 Положення для продовження терміну дії погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розташованих на території Куликівської селищної ради необхідно до закінчення терміну його дії подати:
- заяву на ім'я селищного голови за встановленою процедурою;
 - оригінал погодження режиму роботи, термін дії якого закінчується;

- копія свідоцтва про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців або копія витягу з ЄДРПОУ.
 - копія погодженого документу на земельну ділянку та (або) копія подовженого документу на нежитлове приміщення, згідно якого встановлювався термін дії погодження режиму роботи.
- (28) Згідно з розділом 5 Положення у встановленні режиму роботи об'єктів торгівлі (ринку), ресторанного господарства, які здійснюють роботу в нічний час може бути відмовлено, а встановлений такий режим роботи може бути зміненим за таких підстав:
- a) порушення тиші на об'єкті (ринку), що підтверджено постановою про накладення адміністративних стягнень;
 - b) порушення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами, що підтверджено постановою суб'єкта владних повноважень про накладення адміністративних стягнень;
 - c) систематичних обґрунтованих скарг громадян щодо порушень в роботі об'єктів (ринків) або незручності їх роботи, що підтверджено висновками відповідних виконавчих органів Куликівської селищної ради за результатами розгляду скарг;
 - d) систематичне порушення правил торгівлі і надання послуг на об'єкті та правил торгівлі на ринках, що підтверджено двома і більше постановами суб'єктів владних повноважень про накладення адміністративних стягнень;
 - e) наявність письмових звернень (скарг) мешканців населених пунктів громади до виконавчих органів селищної ради на організацію роботи об'єкта торгівлі, ресторанного господарства;
 - f) наявність інформації або подання органів поліції щодо порушень громадського порядку спричиненого діяльністю об'єкта;
 - g) відсутність договору на охорону приміщення;
 - h) невиконання вимог даного Положення.
- (29) Рішення про відмову у встановленні або зміну режиму роботи згідно з Положенням приймається Виконавчим комітетом за наявності підстав, визначених розділом 5 Положення;
- (30) У разі відмови у встановленні або зміни режиму роботи ринку в проміжок часу з підстав, визначених розділом 5 Положення:
- a) адміністрація ринку подає заяву до Куликівської селищної ради згідно з додатком 2 Положення щодо встановлення іншого режиму роботи ринку протягом десяти робочих днів з моменту отримання повідомлення про відмову у встановленні або зміну режиму роботи;
 - b) суб'єкту господарювання, якому відмовлено у встановленні або змінено режим роботи об'єкта (ринку), інших об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування з підстав передбачених розділом 5, має право звернутись з повторною заявою не раніше ніж через 3 місяці з дати видання рішення Виконавчим комітетом селищної ради за умови усунення порушень. Заява в цьому випадку розглядається робочою групою селищної ради;
 - c) у випадку неодноразових порушень, продовжений режим роботи об'єкту може бути скасований або скорочений Виконавчим комітетом за рішенням робочої

групи селищної ради на підставі копій протоколів проведення досліджень шумової характеристики санітарно-епідеміологічних служб або копій протоколів органів поліції.

- (31) У розділі 6 Положення зазначені прикінцеві положення:
- a) у випадку зміни суб'єкта господарювання, що здійснює торгівлю або надає послуги у відповідному об'єкті та якщо при цьому змінюється товарна спеціалізація, оформлюється нове погодження режиму роботи;
 - b) у продовженні терміну дії погодження режиму роботи може бути відмовлено у разі використання приміщення не за призначенням, систематичного порушення законодавства та у випадках, обумовлених нормативними документами;
 - c) Погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, розміщених на території Куликівської селищної ради оформлюються в двох примірниках;
 - d) у випадку втрати погодження режиму роботи, суб'єкт господарювання звертається до Виконавчого комітету з заявою та копією документів згідно яких було прийнято рішення щодо надання погодження режиму роботи, яке втрачене;
 - e) суб'єкт господарювання несе відповідальність за відсутність погодження режиму роботи об'єкта в якому здійснює господарську діяльність згідно з діючим законодавством та може бути притягнутий до відповідальності.
- (32) Встановлення виконавчим комітетом Куликівської селищної ради необхідності отримання суб'єктами господарювання незалежно від форми власності погодження режиму роботи, подання комплекту документів, часових обмежень, терміну дії режиму роботи (1 рік), обмеження щодо умов видачі погодження, не передбачені законодавством, є безпідставними і можуть призвести до обмеження самостійності підприємств.
- (33) Під обмеженням конкуренції розуміють поведінку органу місцевого самоврядування, яка обмежує можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (34) Таким чином, встановлення виконавчим комітетом Куликівської селищної ради в Положенні необґрунтованих вимог для суб'єктів господарювання некомунальної форми власності щодо надання переліку документів, непередбачених чинним законодавством, для встановлення їх режиму роботи обмежує самостійність підприємств щодо реалізації товарів і надання послуг.

3. КВАЛІФІКАЦІЯ ОЗНАК ПОРУШЕННЯ

- (35) Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

- (36) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно до статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є законність.
- (37) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством.
- (38) Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносупільних інтересів.
- (39) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (40) Частина друга статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (41) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (42) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

- (43) Відповідно до статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.
- (44) Недотримання зазначених принципів призводить до обмеження конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (45) Куликівська селищна рада не зверталась до Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України з приводу погодження проектів рішень щодо встановлення режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та сфери розваг на території Куликівської територіальної громади.
- (46) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (47) Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (48) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.
- (49) Таким чином, дії виконавчого комітету Куликівської селищної ради, які полягають у встановленні рішенням виконавчого комітету Куликівської селищної ради від 26.05.2023 № 8 «Про затвердження Положення про порядок погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення на території Куликівської селищної ради» неправомірних вимог, заборон і обмежень для суб'єктів

господарювання щодо порядку погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, закладів ресторанного господарства, побутового обслуговування та іншого призначення, які не передбачені законодавством України, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені Законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 36, 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пункту 9 розділу VI і пункту 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

1. Розпочати розгляд справи за ознаками вчинення Куликівською селищною радою (інформація з обмеженим доступом) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені Законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів на підвідомчій території Куликівської селищної ради.
2. Збір та аналіз доказів у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції доручити Першому відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії,

Голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ